

Dosarul nr. 3ra-298/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești – S. Caraman

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Toderăș, E. Bejenaru, A. Gheorghies

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Diana Prepelită împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Florești-Gaz”, Secției furnizare a gazelor din cadrul Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din data de 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Diana Prepelită împotriva hotărârii din 08 decembrie 2018 a Judecătoria Soroca, sediul Florești, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată,

constată:

La 25 aprilie 2016 Diana Prepelita a înaintat cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva SRL „Florești-Gaz”, Secției furnizare a gazelor din cadrul SA „Moldovagaz” și SA „Moldovagaz”, prin care a solicitat a declara nule actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. 4 din 22 ianuarie 2016 și actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale f/nr. din 22 ianuarie 2016, decizia nr. 4 din 04 martie 2016 a Secției furnizare a gazelor Florești a SA „Moldovagaz”, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 10 aprilie 2014 a încheiat contract de furnizare a gazelor naturale cu SRL „Florești-gaz”, componentă a SA „Moldovagaz”, condițiile căruia le-a respectat cu strictețe, achitând lunar plata pentru gazele furnizate conform echipamentului de măsurare, instalat de către reprezentanții SRL „Florești-Gaz”.

La 22 ianuarie 2016 ora 12:00 a fost invitată de la lucru urgent de către reprezentanții SRL „Florești-Gaz” pentru a le permite accesul liber în gospodăria sa cu scopul de a demonta echipamentul de măsurare, contorul cu nr. BK-G4T și transmis la testare în baza unui proiect finanțat. La demontarea echipamentului, reprezentanții SRL „Florești-Gaz” au examinat sigiliul de la cutia de protecție a

contorului și sigiliul de pe corpul contorului, după care au întocmit Actul de demontare în care a fost menționat, că careva defecte nu au fost depistate. După, întocmirea actului, tot de reprezentanții respectivi, contorul a fost împachetat și sigilat de ei în lipsa sa, după care l-au introdus într-o pungă de polietilenă de culoare neagră, pe care au luat-o cu ei pentru a transmite contorul la testare, nefiind informată de ei despre procedura de transmitere a contorului la testare.

Prin scrisoarea înregistrată cu nr. 120 din 16 februarie 2016 a fost invitată la 22 februarie 2016 la ședința grupului de lucru al SRL „Florești-Gaz”, însă la ședință nu a putut asista din motive întemeiate.

La 24 februarie 2016 reprezentantul SRL „Florești-Gaz” i-a înmănat copia raportului tehnico-științific nr. 076 din 10.02.2016, actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. 4 din 22 ianuarie 2016, actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale f/n din 22 februarie 2016. Totodată, i s-a comunicat că contorul a fost expediat unilateral de către părți la examinare tehnico-științifică, expertului Nicolai Melnicenco, fără înștiințarea ei. Prin Raportul nr. 076 din 10 februarie 2016 s-a constatat, că sigiliul original de pe coperta sumatorului la contorul BK-G4T nr. 26290930 a fost înlăturat, cu instalarea ulterioară a unui alt sigiliu contrafăcut cu o imagine de relief în partea de sus a cifrelor „09”.

În legătură cu pretinsele „încălcări” la sigiliul cu care a fost sigilat mecanismul de evidență și măsurare a gazelor utilizate, prin decizia nr. 04 din 04 martie 2016 a șefului secției furnizare a gazelor I. Cucuruzec, în conformitate cu art. 129/2 din Regulament, s-a decis de efectuat calculul consumului de gaze naturale prin metoda sistemului pașal pentru perioada de 365 zile cu încasarea a 36 260,85 lei și de încheiat contract de furnizare gaze cu plata preventivă după achitarea sumei recalculată. Decizia menționată a primit-o prin intermediul oficiului poștal.

A menționat că s-a adresat cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei, ca fiind ilegală, însă a primit refuz neîntemeiat. Consideră decizia nr. 04 din 04 martie 2016 ca fiind ilegală și pasibilă de a fi anulată din motiv că reprezentanții SRL „Florești-Gaz” erau obligați să îi propună ei contorul sigilat pentru a-l prezenta la instituția respectivă de verificare și examinare tehnico-științifică. Conform legii reprezentanții SRL „Florești-Gaz” erau obligați să prezinte contorul în prezența sa la instituția metrologică pentru verificarea măsurărilor corecte sau incorecte a evidenței gazelor utilizate de consumatorul final, după procedura de testare a echipamentului de măsurare, iar contorul urma a fi sigilat în prezența sa și a furnizorului, după care transmis ei, cu obligarea de a-l prezenta de comun acord la examinarea tehnico-științifică în prezența ambelor părți. La fel, consideră că pentru efectuarea examinării tehnico-științifice suplimentare de către un expert ales de comun acord, părții erau obligați să prezinte mostre ale presupuselor detalii contrafăcute. Pe parcursul soluționării cererii prelabile a solicitat de la părți prezentarea echipamentului de măsurare pentru efectuarea expertizei suplimentare a contorului la Centru Național de Expertize Judiciare, însă s-au prezentat fără contor și fără mostrele respective, motivând că ei nu dispun de astfel de mostre. Totodată a solicitat să-i prezinte dovezi că în echipamentul de măsurare demontat din gospodăria sa, a fost instalat un alt sigiliu, decât cel care, expertul Nicolai Melnicenco l-a menționat în raportul său, ca contrafăcut. Sigiliul, menționat în raportul expertului Nicolai Melnicenco, ca contrafăcut, se află în interiorul contorului și până a ajunge la el, este nevoie de înlăturat încă două sigilii,

unul la cutia de protecție, în care este păstrat contorul și altul la corpul nemijlocit al contorului. Aceste sigilii au fost neatînse și în regulă, fapt confirmat și de conținutul actelor de demontare a contorului și de raportul de expertiză, în care nu este indicat că la aceste sigilii au fost depistate careva deteriorări. La fel, la data instalării contorului în anul 2009 nu i-a fost înmănat certificat de calitate sau certificat de conformitate.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Diana Prepeliță împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Florești-Gaz”, Secției furnizare a gazelor din cadrul Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la contestarea actelor administrative ca fiind neîntemeiată. (f.d. 203, 208-216, vol. I)

Prin decizia din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de către Diana Prepeliță și s-a menținut hotărârea din 08 decembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești. (f.d. 58, 59-68, vol. II)

În susținerea soluției sale instanța de apel a reținut constatările instanței de fond privind încălcarea clauzelor contractului de furnizare a gazelor naturale prin intervenția asupra echipamentului de măsurare, cât și lipsa cărorva neconformități în ceea ce privește efectuarea Raportului de constatare tehnico-științifică în acest caz, fiind respectată procedura prevăzută în regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 415 din 25.05.2011.

Instanțele au reținut că Diana Prepeliță a transmis echipamentul de măsurare demontat către operatorul de rețea SRL „Florești-Gaz”, încredințând transmiterea echipamentului la constatarea tehnico-științifică, care a fost împachetat și sigilat de operatorul de rețea, fapt confirmat prin semnătura consumatorului. Totodată, consumatorului i s-a explicat drepturile și obligațiile sale, inclusiv dreptul de a alege și a transmite contorul la constatarea tehnico-științifică, dreptul de a solicita efectuarea verificării metrologice de expertiză până la efectuarea constatării tehnico-științifice.

Instanțele au reținut că în rezultatul constatării tehnico-științifice nr. 076 din 10.02.2016 s-a stabilit faptul intervenirii în echipamentul de măsurare, iar responsabilitatea de a păstra intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate echipamentului de măsurare, în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 415 din 25.05.2011 și contractul nr. 5266 din 10.04.2014 de furnizare a gazelor naturale, o poartă consumatorul casnic. Deoarece răspunderea o poartă consumatorul, decizia nr. 04 din 03.03.2016 este legală.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 20 decembrie 2019 Diana Prepeliță, reprezentată de avocatul Boris Onică, a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție recursul motivat, care a fost înregistrat în Grefa Curții Supreme de Justiție la data de 24 decembrie 2019. (f.d. 76-79, vol. II)

Prin recursul înaintat reprezentantul recurentei a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite acțiunea integral, reiterând argumentele din acțiune și invocând că instanța de apel nu și-a argumentat suficient soluția sa.

La 30 ianuarie 2020 și la 03 februarie 2020 SA „Moldovagaz” și SRL „Florești-Gaz” au depus referințe, solicitând respingerea recursului declarat de către Diana Prepelită. (f.d. 87-90, 92-96, vol. II)

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și în referințe completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitate procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Conform art. 45 alin. (1) din Codul administrativ, persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Pe parcursul examinării cauzei Diana Prepelită a fost reprezentată de către avocatul Boris Onică, care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa părților la 21 octombrie 2019 (f.d. 69, vol. II).

Diana Prepelită și avocatul Boris Onică au recepționat copia deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți la 28 octombrie 2019, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 72, 73, vol. II).

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică, la 20 decembrie 2019 este depus peste termenul legal prevăzut de lege, or, la caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 28 octombrie 2019 și a expirat la 27 noiembrie 2019.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, instanța de apel a expediat în mod eficient decizia din 24 septembrie 2019, iar lipsa unor acțiuni concrete de a ataca hotărârile judecătorești în termen demonstrează că, avocatul Boris Onică în calitate de reprezentant al Dianei Prepelită nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-i proteja drepturile (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurente și al reprezentantului acesteia.

Conform art. 47 alin. (3) din Codul administrativ culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Situații similare au fost deja examinate de către Curtea Europeană în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia SRL versus Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care Curtea a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică, nu a înaintat o cerere, prin prisma prevederilor art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Din aceste motive recursul depus de către Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică, împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți necesită să fie declarat inadmisibil, deoarece, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție.

În conformitate cu art. 24 alin. 1) din Codul administrativ participării la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își

exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică, trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află prezentul litigiu, în care are calitatea de recurentă, pentru a depune în termen recursul.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor și obligațiilor procedurale prezumă că partea trebuie la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și la intervale rezonabile de timp să se intereseze despre decizia motivată a instanței de apel, întru respectarea termenelor prevăzute de lege.

Contrar acestor prevederi legale, Diana Prepelită și reprezentantul acesteia avocatul Boris Onică, nu au depus diligența necesară, nu au întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul primirii deciziei instanței de apel.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică.

Conform art. 193, 230, 233 alin. (1) și (2), 244, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Diana Prepelită, reprezentată de avocatul Boris Onică, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh